

Verrassing uit de vakantietas

Via de mail kwam een opmerkelijk verhaal bij ons binnen.

De waarnemer, Lothar Rutten, vertelt zelf:

“In oktober vorig jaar (10-25) pakte ik mijn rugzak uit de kast en ritste hem open om hem het maximale volume te geven. Daar vond ik in een spinsel een cocon. Ik vermoedde dat de rups tijdens een lunchstop op de route van het Brabants Vennenpad in de rugzak gekropen moest zijn. De pop heb ik in een bakje gedaan om af te wachten welke vlinder hieruit zou sluipen. Het bakje heeft vanaf oktober in de keuken voor het raam gestaan om te kunnen zien wat er gebeurt. De cocon bewoog weleens, maar bleef de laatste 6 weken stilliggen. Ik vermoedde dat het experiment op niets uit zou lopen, maar werd vanmorgen verrast door een silhouet van een vlinder! Een snuituil? Een sint-janskruidblokspranger? Ik werd euforisch toen ik de bak omdraaide en zag wat het was ... een bruine prachtuil! Toen ik deze vlinder opzocht in de boeken (ja dat wordt nog gedaan) las ik dat deze maar een aantal keren in Nederland aangetroffen is en een Zuid-Europese soort is. Dat maakte voor mij duidelijk dat de rups niet in Brabant in de rugzak gekropen moet zijn, maar vermoedelijk in de Dolomieten, waar we afgelopen zomer op vakantie zijn geweest... Hoe dan ook een prachtige waarneming.”

Lothar Rutten

Lothar Rutten

De pop aan de tas (boven) en het vervolgens uitgeslopen imago (onder).

Veel dambordjes gezien

Het dambordje wordt de laatste jaren steeds vaker in Zuid-Limburg gezien. Ook wordt de soort op steeds meer nieuwe locaties vastgesteld en zijn de aantallen voor Nederlandse begrippen lokaal best hoog. Zo werd bij Gulpen een schatting gedaan van zo'n 80

Tekst: Rik Wever, Jurriën van Deijk De Vlinderstichting & Lothar Rutten

exemplaren op een graslandje. Er werden ook meerdere copula's aangetroffen. Bij deze soort is nog geen tien jaar voortplanting vastgesteld om het een standvlinder te mogen noemen, maar het lijkt erop dat hij nu wel met een serieuze poging bezig is.

Herman Peeters

Twee dambordjes in copula nabij Gulpen (LB).

Nieuwe waarnemingen van eikelspaandermot

De eikelspaandermot is een zeer zeldzame microvlinder die nog maar kort bekend is uit ons land. De eerste waarnemingen komen uit 2021 in Noord-Brabant en Limburg. In de jaren erop werd de soort ineens op meerdere plekken vastgesteld, zelfs in het noorden van het land. Ook dit jaar zijn er meerdere exemplaren gevonden, waarvan twee in Oost-Groningen en ook in Zeeland. In het *Handboek Motten* van Tymo Muus is te lezen dat de rupsen van deze soort voornamelijk leven op eik, mogelijk ook op tamme kastanje.

Rik Wever

De eikelspaandermot heeft in rusthouding een bijzondere vorm. Dit exemplaar werd waargenomen op de Hasseberg in Zuidoost-Groningen.

Na 113 jaar weer opgedoken

In Nederland worden twee soorten piramidevlinders regelmatig waargenomen. Deze soorten lijken sterk op elkaar. Er is echter nog een derde soort: de grote piramidevlinder. Van deze soort was slechts één Nederlandse waarneming bekend, afkomstig uit De Bilt uit 1913. De grote piramidevlinder is bonter gekleurd dan de andere twee soorten en daardoor vrij opvallend. In de nacht van 14 juli 2026 vond Herre Seepma het tweede exemplaar voor Nederland in Drachten. De dichtstbijzijnde plekken waar de soort zit zijn in Zuid-België en Midden-Duitsland.

Herre Seepma